

DANIEL-SAMUEL PETRILĂ

*am strigat-o pe mama
de la capătul pământului*

DANIEL-SAMUEL PETRILĂ

*am strigat-o pe mama
de la
capătul pământului*

EDITURA CENTRULUI NAȚIONAL
DE CULTURĂ A ROMILOR
BUCUREȘTI, 2018

Editura Centrului Național de Cultură a Romilor
Centrul Național de Cultură a Romilor
„Romano Kher”
Director: MIHAI NEACȘU
Coordonator program „Producție editorială romă”:
CORINA GEORGIANA PĂUN
Contact: Splaiul Independenței nr. 202A, etaj 9,
sector 6, București
E-mail: secretariat@cncr.gov.ro
Telefon: 021 313 52 11 Fax: 021 313 52 10
Site web: www.cncr.gov.ro

Exemplar gratuit

Dtp: GABRIEL IONESCU
Coperta 1: MARIAN PETRE - *Familia*
Coperta 4: foto IULIA BIZOI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PETRILĂ, DANIEL-SAMUEL

Am strigat-o pe mama de la capătul pământului / Daniel-Samuel Petrilă. - București : Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, 2018
ISBN 978-606-94747-8-5

821.135.1

Cuprins

<i>Prefață</i> (Iulian Băicuș)	9
creationem.....	13
in un'altra vita V	14
mela(n)conism identitar	15
etnogeneză	16
[tata are ceasuri]	17
în zadar incurabila tangență	18
[porneam desculț pe o zăpadă ca o uniformă albă].....	19
[un dincolo abrupt al sinelui necunoscut a ceea ce înseamnă eu]	20
[muzicile orfice spre partea nevăzută a candelabrelor]	21
[aerul crud tomnatic dospește-n călimări]	22
[alt timp pătrunde în orizontul meu de neașteptare]	23
înnegri-m-aș și n-am cui	24
imaginar țigănesc	25
orașul de deasupra	26
vrăjitorul din oz(than)	27
la început dumnezeu a creat ruperea	28
interrealism	29
solstițiu	30
in un'altra vita VI	31
[gaura din perdea]	32
[nu-mi plac colțurile]	33
poem fără stil la capătul camerei	34
ben-oni	35
casa și ființa	36
incircare	37
preformare	38
chakră.....	39

m-au născut la sfârșit de mileniu	40
[la început a fost umbra]	41
ai mei curățaș plita cu vașpor	42
nomadism	43
la gura unei sobe inexistente sau mai bine ecuașem în care apar mai multe necunoscute	44
imaginea neamului meu ca o prună uscată de fumul memoriei	45
cumpăr țigănci focoase	46
[ceea ce este ne-cognoscibil este completabil].....	47
sete	48
alergare	49
reverie	50
amintiri dintr-un oraș de provincie	51
în căutarea lopeșilor	52
texdualism	53
strâng din dinșii pe acoperișuri militare	54
odă în metru posta(n)tic	55
axiom	56
duc o luptă cu inversul	57
învierea textului	58
manual de reflux	59
menadele coborau periodic	60
tibia albastră	61
<i>Postfașă</i> (Vasile Gribincea)	62
Din partea autorului	65

O carte pentru mame

Poezia nomadă

(Prefață la un volum de versuri, *in statu nascendo*)

Îl cunosc pe Daniel-Samuel Petrilă, studentul cu prenume de profeți biblici de la romani. Da, de la romani. Parcă a trecut peste mine un veac de când mi-a fost student. Toți colegii săi scriau liniștiți referate despre Camil, sau în cel mai rău caz le copiau de pe net, dar el și-a ales *Adam și Eva*, romanul lui Rebreanu, ca să putem vorbi despre reîncarnare. Nu mă miră că este poet, dar el scrie, ca mine și ca tine, în limba română. Toți îl întreabă de ce nu scrie poezii în limba natală, dar el le răspunde că traduce poezie română și universală în această limbă neașezată încă, cea care are mai multe dialecte decât limba română. El, dincolo de rimă, visează în limba română, poezia lui discută despre rituri străvechi, dar este complet ruptă de poezia în limba romani, care va fi aceea, poate că există, poate că nu. El vorbește despre naștere, dar nu numai a lui, ci a poeziei suprealiste. Simți în ea de toate – și pe Sașa Pană, și pe Geo Bogza sau pe Gellu Naum, și nu în ultimul rând pe Cristian Popescu, din *Arta Popescu*, dar niciunul nu ar fi vorbit despre țișănci trupeșe cu fuste înfoiate care fură bibelouri. Ironia lui ca un bisturiu se joacă cu roata căruței, cu coviltirele lăsate pe ploaie, căruțele acelea pe care Mareșalul Antonescu le-a trimis către Bug, pe care le-am văzut în urmă cu două-trei zile într-un documentar de Centenarul României. În fond, nimeni nu a zis nimic despre romi. Și ei au fost la Alba Iulia, și ei visează alături de români de câteva secole, de când s-au mutat în Europa. Da,

îl cunosc pe Daniel-Samuel Petrilă dintotdeauna și pot depune mărturie pentru el că are talent de poet, *poet de dimineață* – cum i-ar fi zis un poet basarabean foarte cunoscut, Grigore Vieru. Nu era el, săracul, optzecist dar după el a apărut un mare poet, singurul care a scris un Abecedar. Este vorba despre optzecistul Emilian Galaicu Păun.

Poezia lui Daniel-Samuel Petrilă mustește de ironie și autoironie, se naște din cea optzecistă, nouăzecistă, douămiistă, de fapt postmodernistă, toate *isme*le sale sar din pagină. Este aerisită, ca o caligramă, frântă, ca aripa unui albatros rănit, frumoasă ca inelul țiganului și kitsch-ul care urlă în romanul lui Max Blecher, *Întâmplări în irealitatea imediată*, pare o pagină fluturând spre soare din *Nadja* și romanul *Zenobia*, în ea țiganii sunt doar convenții, se înne-gresc continuu pe ritmuri de poezie populară sau eminesciană, intertextual.

Poezia lui Daniel-Samuel Petrilă seamănă și nu seamănă, are două tășuri, este ea și anti-ea, își închide cu o acoladă explicația critică, poetul singur își analizează versurile, inteligent și atent, preocupat să disece realul și să-l facă să sclipească, amestecă Frumosul și Kitsch-ul, bucuria dansurilor țigănești și tragedia înmormântărilor, talentul lui Laie Chiorul cu cel al Stradivariusului pe care cânta Ion Voicu. Strigătul adresat mamei din titlul cărții, șoapta adresată tatei, umbrele bunicilor și străbunicilor prezente la masa tăcerii pentru a-i tăia buricul nenăscutului poem, îmi evocă un vers din Lucian Blaga: „În somn sângele meu ca un val se trage din mine înapoi în părinți”.

Poezia lui Daniel-Samuel Petrilă este una grea, profund contondentă, metaforele lui sunt metafizice

și parafizice, își dau cititorii cu capul de toți pereții, el visează mai mult decât spune, și își ascunde visele cu grijă, ca pe o mare taină, lăsând să treacă numai metaforele vii ale lui Paul Ricoeur, și ne împărtășește aceste vise rele, coșmaruri, cu vorbele lui simple, de poet care pipăie materialul poetic ca și cum ar palpa o ființă vie, nenăscută, dar atât de ciudată pentru ceilalți cititori ca noi, care uităm să le spunem romi, ci le spunem țigani, unii o fac cu un rânjat rasist pe față. Când scrii poezie nu ești nici rom, nici aromân, nici machedon, nici sas, nici secui, ești doar poet. Și nici nu am timp să caut pe Google, o, zeule, dacă Rimbaud nu era cumva gitanes. Ce sunt *Cântecel*ele țigănești ale lui Lorca sau cele ale unui imens poet român, Miron Radu Paraschivescu, cel care inventase onirismul, da, știința viselor poetice, în suplimentul revistei „Ramuri” din Craiova, hrănit din suprarealismul interbelic? Iată un superb poem din volum, din care nu pot să aleg un vers, două, trei – ca o numărătoare de copii. Poemul se numește „etnogeneză”, evident o altă ironie, supra-ironie textuală, printr-un copil care se naște ca un profet și anunță nașterea sau renașterea unui neam: *mama stătea tot mai mult la margine/ cu părul tuns mai scurt/ inelarul îi era crestă/ ea își ascundea degetele prin buzunare/ca pe o respirație/ am întâlnit-o peste câțiva ani lângă un zid foarte înalt/ deasupra ei lumina se răsucea ca o roată*.

Cineva dădea o definiție poeziei: poezia adevărată este cea în care nu poți schimba niciun cuvânt cu altul, niciun vers cu altul, fără să alterezi sensul. Aici metafora este subtilă, în fiecare dintre versuri ea țipă, vezi urlatul lui Munch, sau poemul

lui Ginsberg, Howl. S-ar putea, căutând pe Google, să aflu că poeții americani din generația *beat* erau gypsy, precis există culegeri de versuri sau critici literari care scriu despre asta.

Ca orice poem postmodern, există cea de-a doua mână care o desenează pe prima din gravura lui Escher, poemele sale sunt metatextuale, poetul este prea conștient de ce face când scrie, că naște fractali, ca la carte: „azi colecționez un fel de fractali cum colecționeam capace în buzunare pentru acel joc geo-metric/ când loveam stâlpi și pereți o ruletă a vieții noastre de atunci”. Prea conștient de misiunea sa poetică, el nu abdică de pe poziția de profet al poeziei și a neamului său, altădată, nomad, de *poeta vates*, și de profet al postmodernității.

Și atunci, tu, criticule literar, ce rost mai ai în ecuație? Scrii doar o prefață plictisitoare în care cuvintele deictice abundă, *acum* devine *atunci*, *aici* devine *acolo* și te juri că Daniel-Samuel Petrilă s-a născut deja poet. Poet, poet în adevărata putere a cuvântului!

Lector dr. Iulian Băicuș,
Departamentul de Studii Literare
Facultatea de Litere, Universitatea din București

creationem

am strigat-o pe mama de la capătul pământului:

.....

.....

.....

(aceasta este o scară)

.....

.....

.....

sunt un accident născut de tine tată

in un'altra vita V

mă ascund în dulapul meu biedermeier
ca un erou din narnia
aici doarme un pește orb
mașinării de fabricat visuri
trec tăcute prin văzduhul alburii de toamnă
o hologramă internă îmi răstignește casa părintească
undeva sub coaste
peștele își scoate ochii orbi
noapte bună copii

mela(n)conism identitar

căpăstru aruncat în mare hologramă

etnogeneză

mama stătea tot mai mult la
margine
cu părul tuns mai scurt
inelarul îi era crestat
ea își ascundea degetele prin buzunare
ca pe o respirație
am întâlnit-o peste câțiva ani lângă un zid foarte
înalt
deasupra ei lumina se răsucea ca o roată

tata are ceasuri
tata plantează copaci
tata e serios
tata repară garduri
tata are grumaz puternic
tata nu plânge
tata crapă lemne
dar am strigat-o pe mama de la capătul pământului

în zadar incurabila tangență

romanticii compun versuri incurabile iată că noi
suntem două tangente la cerc până când luna se
risipește pe boltă ca polonicul mameifrecat în nisip
dur
ea respiră suprarealist în martie și nu i-am spus
vreodată că eu n-am nevoie de dragoste dacă mi
se oferă o falcă de măgar
fiul meu mitruț tastează deodată observ o cursă
specială la semaforul patru
la volan un binoclu
pierd autobuzul
urc în următorul văd un om cu cioc de graur
dau bună ziua
bună ziua răspund în cor pietonii din spatele meu
mă scuz mă răsucesc
pe strada enervant de îngustă răsare o republică
satul adoarme ca o pârghie soarele glaciari urcă
soarele infernal

porneam desculț pe o zăpadă ca o uniformă albă
în lupta mea contrapunctul era mereu o femeie
(eu nu pot să trăiesc decât
împotriva organelor bisistemice
apoi să-mi înnod cravata în pânțele unei vaci)
în lupta mea am văzut păsări care treceau prin
oameni oamenii le călcau pe ciocuri ciocurile
porneau desculțe pe carosabil întotdeauna pe partea
dreaptă satul adormea ca o pâlnie acoperită cu
bucăți de cearșaf

un dincolo abrupt al sinelui necunoscut a ceea ce
 înseamnă eu
un non-eu ca o alunecare
o adâncitură pe partea stângă
repet erori cum repetam în copilărie litere odată
m-am enervat am scris ceva cu ambele mâini
eram plin de noroi pe picioare
nu-mi aduc aminte de râsul mamei ci de cojile ei de
 ceapă
azi colecționez un fel de fractali cum colecționez
 capace în buzunare pentru acel joc geo-metric
când loveam stâlpi și pereți o ruletă a vieții noastre
 de atunci
fratele meu mânca felii mari de pâine acum e sătul și
 nu-l mai bat

muzicile orfice spre partea nevăzută a candelabrelor
pereții vin și se așează lângă mine
ne luăm de mâini și începem un dans tribal
ca lebedele îmi trec anii
pe ape
pe visuri turnate în cupe
îmi arcuiesc copacii și mă plantez și eu în grădina
mamei tale
săpăm gropi la un metru distanță
trasăm linii simetrice
și aruncăm în ele apele noastre

aerul crud tomnatic dospește-n călimări
și ne aruncă iar la semafor unde așteptăm
câteva ore poate câțiva ani dând vamă umbrelor
uscați pleșuvi îngropați în hainele din dulap
umerase și molii un bec amețit pâlpâind în camera
albă
și wolframii noștri paraleli

alt timp pătrunde în orizontul meu de neașteptare
exact ca un inamic și brusc îmi schimbă orice
percepție despre ființare (ah maturitate cu
menghinele tale arcuite) eu am rămas aceiași oameni
în zeci de mii de variante fiziologice ca un sâmbure
în jurul căruia sevele se preaschimbă în foarte
amănunt acolo unde nu e cald sau frig spațiu gol
neperpetuu cu mama și-n limba ei să mustru orice
altă existență

înnegri-m-aș și n-am cui

înnegri-m-aș și n-am cui
înnegri-m-aș codrului
înnegri-m-aș și n-am cum
înnegri-m-aș alb fudul

înnegri-m-aș și n-am ce
înnegri-m-aș repede

înnegri-m-aș căci n-am ce
să-ntregesc prea repede
înnegri-m-aș tot la vară
înnegri-m-aș chiar diseară

înnegri-m-aș și n-am ce
înnegri-m-aș repede
înnegri-m-aș și n-am cui
înnegri-m-aș codrului

imaginar țigănesc

traversam un pod de oțel traversam
neptun în camera mea își făcea iluzii despre carul
mare

eu măcinam coji de nucă între dinți
pipăiam configurațiile corpului piramidal
așterneam noaptea lângă noapte
ziua lângă zi
mă revoltam zilnic cuceream câte o scară sidefie
portretul unei lumi cu cracii în sus
o fi început o fi apus

orașul de deasupra

în competiția cu alții
bătem disperați din aripi
de-ar fi aripi reale n-am avea unghii în pământ
la orizont zărești copacii-mumă cu rădăcinile lor
răsucite-n văzduh
uneori ne gândim să fim și noi deasupra
dar n-avem loc de mistreți

vrăjitorul din oz(than)

în cădere

cur(g)ând ~~~~~la mine vine
un singur suflet cu un pocal de tinichea
planetele i se aliniază în jur

descrescător

pe un pământ uscat el strigă ca ioan baptistul
plămânii i se usucă și deodată țărâna se scutură de
vietăți antedence

sperie-ciori o casă pustie sub umbra libertății

**la început dumnezeu a creat ruperea
punctul culminant**

m-am aplecat după fruct ca după o piatră
și fructul m-a lătrat

interrealism

a fost o seară și apoi a fost o dimineață
aceasta a fost ziua a opta
iar acestea sunt podurile de lemn care s-au prăbușit
 în prima zi asemenea zborului
asemenea pleoapelor coborâte această formă de
 guvernământ
de-ar fi credința-n minte am struni cu lanțuri o zi și
 înc-o zi

ca-ntr-o cernere starea mea absentă un paloș
la care mă holbez ca la o urâciune suprarrealistă
smulg din piele melci și-i înec într-un râu cu mercur

try again

ca-ntr-o creștere mă reped la trăirile mele de
 alaltăieri
ca un rând de păpădie însângerață ce
crește pe malul unui râu cu mercur

solstițiu

în care există
rotund ca și când o piatră s-ar arunca asupra
spre nicăieri tot mai opus
cu o mână dividem ha.i.na roșie
în brațele lui ildiko republică târzie
copiii își smulg solzii de pe umeri
ca la o tăiere
de salariu
adorm mascați
cenzurați urmele gloanțelor în plex
ca-ntr-un vagon cfr
nu mai prădați perdeaua din gura păsării
eu ies
din pământ
în pământ

in un'altra vita VI

caii mei nu mai trag căruțe colorate
caii mei aleargă deasupra corturilor
castane lucioase se desfac sub copitele lor
un cer de mașini ne ia mințile
un cer și o cale ferată
un cer și un pocal abandonat
sub frunzele de nuc o mulțime de oameni negri
 flutură
stegulețe albe
morile de vânt cu țărșii în mână
o furtună dezbină șatrele
 iată că vine
un porumbel
cu o bucată de pânză într-un cioc suprarrealist

gaura din perdea ia o poziție defensivă
și trupuri cabaline cad de pe genunchii mei
tata mută ferestrele în podea să nu mai bată vântul
ci vertebrele cailor să se curbeze precum o axă
la bătrânețe ne vom ascunde după ziduri

(fotogenici stăm cu măsurile afirmative în apă)

nu-mi plac colțurile
fiindcă patru traume mi-au marcat copilăria
bătaia roții evazate
dezmembrarea de orice natură (dezrădăcinarea unor
pomi a reprezentat o blasfemie în viziunea mea
oblică)
distanța mică (de parcurs în doi timpi)
și camerele mult prea pustii
nu-mi plac acoperișurile frumoase căci strămoșii mei
încă se plimbă printre noi cum te-ai plimba tu cu
iubita ta
tu cu iubitul tău sub cerul liber (și totuși sclav în
dimensiunea lui eternă)

poem fără stil la capătul camerei

smuls din grădină îmi odihnesc picioarele
 polisemantice sub un copac proaspăt
alcătuiți din perdele
noi împărțim extaziați semințe de ardei și scuipăm
 umil sub ziduri
iată niște versuri bipolare
o rămâi rămâi o nicovală abstractă
rămâi o cărămidă din universul plângăcios de creație
 bacovian
ieri am fost la marea neagră da
azi lepădăm schematic epidermele de ȝigani
 mustăcioși
fiecare la capăt de republică
un greiere tresare anapoda
cuvântul ăsta îmi plăcea în copilărie
l-am auzit la tanti lenuța care a fost răpită într-un car
 cu porumb o da

ben-oni

casa se dărâma perete după perete
și din metafora ei au rămas perdelele
rupte de pe corturi
plutind în direcția opusă opusului
ca o precădere
existența casei mele e un act normativ
peste umbră era așezată altă umbră
ca o mahala în flăcări

casa și ființa

era pe când idealul non-ființei era ființarea
apoi existarea în opusul verbal
mutația pământului deasupra pământului
era pe când se strămuta nevăzutul și
orbirea era înconjurată de ochi tinomorfi
pentru a ajunge la această repunere
iată că omul de visavis a venit
să tulbure urâtul
și urâtul nu s-a mai știut pe sine

incircare

noi eram fermecători
o tibie albastră ne înălța discret
apele se izbeau de podul evazat al palmelor noastre
tibia controla facerea ca într-un exod

strat după strat
nod după nod

corturile albe ne încercuiau
iar tu zâmbeai
pe buzele tale tot
mai mult nichel

preformare

marginea de sat nu era
margine
era o aruncătură de ninsoare
roșie
corturile albe se ordonau ca după reflux
unii se uitau ca niște văduve îndoliate la copitele
înalte ale cailor care
împingeau cu boturile chinuite oglinda nouă a
copacilor

chakră

în această lumină căzută pe cadran
am descântat pe ambele părți
jumătate din partea stângă
neiubită
jumătate din partea dreaptă
despicată
desfășurată poezia nu se controlează
adio adio republica mea mai roșie decât un măr

m-au născut la sfârșit de mileniu

viața mea începea să fie o rețea implacabilă
o protogeografie desenată cu pixul roșu
vocea mea mută călca de pe-atunci
trandafirii impari
la sfârșit de mileniu
dacă și crepusculul va deveni o noapte
o stemă sau o frânghie albă
nu-mi va rămâne decât mirajul peșterii
iată că toate sunt bune
chiar dacă la început de mileniu
mergeam în clasa I
cu o jachetă gri cu un număr mai mare

la început a fost umbra
consoana vibrantă
izbitura corturilor în apă
dezîmblânzirea postpoziției
o seară a fost și o dimineață a fost
poezia cădea netedă ca o roată

ai mei curătau plita cu vașpor

în copilărie făceam păpuși de pământ și tot felul de
obiecte electrocasnice
legănam bucățile tinomorfe întinzând concret mâna
strada era mereu aglomerată
și ca din găleată lumina ploua pe copacii grași
bomboane pe băț la câteva sute de lei bucata
sevăndeis la 3000 de lei primeam 5000 de lei o
singură dată pe lună la pensia bunicului
pe care-i țineam în pumn până se-nmuiau
în rest zahăr pe pâine mere crude struguri
și tot felul de promisiuni că mergem la băile felix și
pe urmă la mădăras

nomadism

nu ating iepurele
să nu fiu zdrobită sub copitele lui
cu basmaua legată la genunchi
desfac gulerele căruțelor
la amiază voi culege melci pe câmp
carnea lor sfâșiată ca un arc mă va învăța o altă
limbă
și niciodată nu voi găsi uscatul

**la gura unei sobe inexistente sau mai bine ecuațem
în care apar mai multe necunoscute**

în haine de strană
abandonez lozinci monarhiste
o mamă cu un copil pătrat în brațe râde convulsiv
păsările îmi mai păzesc memoria însă întotdeauna
pe partea dreaptă

analog nu mai trăiesc viața iau notițe
conștient de condițiile climaterice ale unui nou
habitat pe care-l voi numi simplu y

cu două mâini lungi și o lance dreaptă
țara ta casă bună și groapă numai
pentru exilați

imaginea neamului meu ca o prună uscată de fum

lemn în sobă pentru încălzirea planetei
plante lungi îmi cresc deasupra memoriei
flash-uri sub cutiile negre rezistăm
bătrânii noștri fac cercuri și vindem bumbac

șalamana ete igrosteos
elamana hau malamaneu
verapti eziot șabor
randamnasparaot vlachorias
meraipitu upnarsia șabor

în lanțuri colorate trec țiganii

cumpăr țigănci focoase

ei își deschid gura cu două mâini ca niște balene
unsuroare

cumpăr țigănci focoase
țigănci cu nasul mare
țigănci care scuiță și înjură
care fură bibelouri

ei își închid gura cu două mâini ca niște balene
unsuroare
eu n-am nimic cu țiganii eu am prieteni rromi
am copilărit cu ei am mâncat la ei

ceea ce este ne-cognoscibil este completabil
ca niște copaci care se echilibrează constant sub
bătaia vântului
de multe ori poezia iese ca dintr-un dozator și
degeaba acumulăm când noi n-am trăit nimic deci
să nu trăim decât pentru a scrie la persoana întâi
protestez des împotriva abuzurilor de formă ca
în acele vremuri o știi tu care vremurile acelea
vremurile acelea o da vremurile acelea vremurile
vremurile pe care unii le mai vor
vremurile pe care unii le scapă cum scăpăm noi
fructe rotunde din mâini
vremurile din alte vremuri
vremuri când în negru când în gri părinții noștri
se îmbrăcau scui-pau dar în gând scui-pau cum
se scui-pă peștii între ochi l-ar fi scui-pat pe
preaiubitul

sete

turnați-mi o picătură de apă
peste suflet
lăsați lăsați să vină
toți curioșii
cu câte o picătură de apă
prin buzunare

alergare

se spune că viața-i o alergare
dar oare care este premiul pentru cei care aleargă cu
picioarele
daaa cu picioarele
nu mai știți că iona alerga prin burți
cu mâinile și cuțitele înainte

reverie

călătoresc cu trenul spre un est
nesălbatic dar păgân
aici se coc castanii la tinerețe
și şuieră mii de pescăruși
o mulțime de oameni rotunzi
ascuțiți
se întâlnesc la margini
și-mi chinuie liniștea
(săltați fiice ale ierusalimului
marea cea mare vine spre voi)

o de-aș rostogoli toată țărâna
printre degetele mele
și de-aș strămuta mormintele în păsări

amintiri dintr-un oraș de provincie
[orașului Salonta]

abatorul a rămas în flăcări
iar eu mai treceam cu tata pe lângă el
acum piața se desface ca o prună coaptă
sâmburele ei liceul vieții noastre
oraș deasupra luminilor
avalanșă de vulturi
pe ciunt vom flutura tricolorul

torna torna fratre

în căutarea lopeților
îmbrăcăm haine murdare
cu buzunarele ca niște bube sparte
vulturii zboară deasupra apelor
idealul nostru este monstru și memorie

texdualism

bătrânii noștri
cărămizi pe malul unui râu
câini transfigurați
plante supte în mâl

în anul 1942
cu penele noastre de cai glaciari poezie în
 dimensiuni echidistante
pământul ca-ntr-o schemă
o cameră conică scaune întoarse copii călărind vaci
 imaginare

moartea partea stângă și atacul

strâng din dinți pe acoperișuri militare
așadar până când nu va exista artă
erorile mele arituaice vor fi artă marginală
child și ceaurău fac rădăcină comună
debarasează-te de clișee și tastează
ca atare
cum respiri un iepure sau o piatră
arta e bătlie (cu frica de pe stradă când eram lângă
tnb)
răsuțește-ți ciocul dual
capul scufundat în numele fiului

odă în metru posta(n)tic

a fotografia facerea omului apoi moartea înseamnă
a fi deasupra propoziției înainte de echilibru era
suferința iar aici e punctul plasma nestinsă void
main include pasărea.ph scriem la 2 mâini

n e r e p e r e p e r tu eu tu euuu

diodei redă-mă

axiom

un câine aleargă
porumbelul are traiectoria sa
oamenii nu mai există precum există o pereche de
blugi evazați cu un triunghi stâng și cu atacul
asupra tibiei

a lăsa în urmă ființarea. a
începe să axiști

duc o luptă cu inversul

suspendat

între dorința de a fi și de a contraexista

ca un fruct

suspendat

între propriul sâmbure și rădăcinile care vor urma

învierea textului

mă lupt cu textdumnezeii pe malul gurii mele
rotunde

în haos eu sunt un text legitim
legitimitatea mea urcă asemenea cerului înstelat
deasupra capului meu

manual de reflux

motto caut deceniul pierdut

nu vin

eu nu gătit de o sete turbulentă sunt doar eu

duc o lume în spinare

cum duci un sac de nuiele difazate

într-un vagon cu păsări

reflux al părăsirii

criptopoezia nenaturală

dezîmblânzirea textuării zic sălbatică

menadele coborau periodic

pe o scară
într-un câmp
la căderea bastiliei
am fost atacat la genunchi
nu pot duce până la capăt această poezie

tibia albastră

partea stângă e mereu constatativă
a nu duce până la capăt poezia
vectorul și te ține în mișcare
scrisul include mazilirea cirezilor agreste
ori de câte ori mai mântuită te dai pe unghii cu
nichel
scrisul a fi ceea ce destramă
scrisul mâinii include (textul mântuit)
scrisul cu mâna te respiră ca pe o piatră

Articulațiile strigătului și perspectivele unei voci

Daniel-Samuel Petrilă s-a afirmat deja drept un ambițios traducător din română în rromani: a tălmăcit *Ciuleandra* lui Liviu Rebreanu, poezii de Sylvia Plath, André Breton, Mihai Eminescu, Ion Barbu, Tudor Arghezi, Traian T. Coșovei, Gheorghe Iova, Gherasim Luca, Ileana Mălăncioiu, Daniel Vorona, Matei Vișniec, Ioan Es. Pop ș.a. De numele acelui-ași tânăr se leagă și remarcabilul proiect al revistei „Rromano vak”, o platformă culturală în creștere, cu ecouri ce nu se limitează la comunitatea rromă. Și volumul de față își poate proba relevanța dincolo de contextul literaturii aparținând comunității rrome din România. Ceea ce frapează de la bun început în cazul lui Daniel-Samuel Petrilă este refuzul înregistrării în vreuna dintre tendințele principale ale tinerei poezii românești de astăzi. În parte metodică, în parte genuină, această distanțare face ca atribuirea exclusivă – sau preponderentă – a vreunui „ism” în conexiune cu poezia lui Petrilă să fie hazardată și, în ultimă instanță, zadarnică.

Volumul nu are o arhitectură convențională și transparentă (cum s-ar fi întâmplat în cazul unei împărțiri pe cicluri). Acumularea textelor, așa cum o propune Daniel-Samuel Petrilă, este în spiritul titlului, în sensul în care calea de la un poem la altul seamănă cu drumul plin de obstacole prin care trece o undă mecanică (nu alta decât strigătul). Rostirea tânărului poet este în general neliniștită, intelectualizată până în punctul în care dificultatea frizează

ermetizarea; totuși, scriiturii nu-i lipsește suflul dinamicii imprevizibile. Poezia lui Petrilă este tributară experienței (nu de puține ori traumatică, mai curând sublimată decât explicitată), dar mai ales jocurilor de limbaj. Autorul nu se ferește de așa-numitele „cuvinte mari”, cu latențe filosofice, abstract(izant)e, în umbra cărora poemele dau seama – când într-o expresie limpede, când într-un discurs „bruiat”, al disoluției – de bulversări ontologice:

*duc o luptă cu inversul
suspendat
între dorința de a fi și de a contraexista
ca un fruct
suspendat
între propriul sâmbure și rădăcinile care vor urma*

sau

*un dincolo abrupt al sinelui necunoscut a ceea ce
înseamnă eu
un non-eu ca o alunecare
o adâncitură pe partea stângă
repet erori cum repetam în copilărie litere odată m-am
enervat am scris ceva cu ambele mâini
eram plin de noroi pe picioare
nu-mi aduc aminte de râsul mamei ci de cojile ei de
ceapă
azi colecționez un fel de fractali cum colecționez capace
în buzunare pentru acel joc geo-metric când loveam
stâlpi și pereți o ruletă a vieții noastre de atunci
fratele meu mânca felii mari de pâine acum e sătul și
nu-l mai bat*

Dincolo de asumarea de-complexată a identității etnice în diverse registre, de experimente folclorizante, de intertexte ușor de reperat și de poeme autoreferențiale, dincolo de atenția la dispunerea grafică a textului (chiar poemul de deschidere oferind o mostră de poezie concretă) „am strigat-o pe mama de la capătul pământului” se reține poate mai cu seamă prin zonele de condensare – la limita imploziei –, în care viziunea este a unei ordini deturnate coșmaresc, sau de-a dreptul apocaliptic:

*la început dumnezeu a creat ruperea
punctul culminant*

*m-am aplecat după fruct ca după o piatră
și fructul m-a lătrat*

În definitiv, universul cărții lui Daniel-Samuel Petrilă pare tocmai cel al unei lumi în care – fără ca reperele să fie alterate irecuperabil –, *Logosului întemeietor* i se substituie *strigătul*, expresie nu doar a disperării și a golului care se cere umplut, ci mai cu seamă a unei trăiri devastatoare (uneori abstractizată pe măsura intensității ei), asociată proiectului unui *chaosmos* (recontextualizând sintagma lui James Joyce). Contorsiunile sintactice și semantice, dar și disponibilitățile ironice ale lui Daniel-Samuel Petrilă motivează curiozitatea pentru viitoarele apariții care vor purta acest nume. Rezonanțele strigătului pot avansa în cristalizarea unei voci.

9 decembrie 2018

Vasile Gribincea,

student în anul III, Facultatea de Litere

a Universității din București,

poet și publicist

Din partea autorului

Acest volum cuprinde creații recente și creații mai vechi, cele mai multe fiind scrise în perioada studenției (în cei cinci ani de rătăcire continuă prin Bucureștiul aglomerat ca un mușuroi). Celelalte, mai puține la număr, și, probabil, mai consistente, sunt scrise recent, în perioada mea *oltenească*, atunci când mi s-a oferit posibilitatea de a cunoaște alte meleaguri, alți oameni, alte obiceiuri. Am (p)reluat, în volumul de față, câteva poeme dintr-o altă carte publicată de mine, *memorie și infanterie*, lansată anul trecut.

Doresc să le mulțumesc pe această cale câtorva persoane care au contribuit la realizarea acestui volum: profesorului meu Iulian Băicuș – care mi-a solicitat manuscrisul în vederea realizării prefeței. De asemenea, lui Vasile Gribincea, postfațatorul, cel care mi-a citit cu mare atenție poeziile și a venit cu propuneri pe care le-am luat în considerare, conștient de faptul că este o personalitate marcantă a literaturii române actuale.

Îi mulțumesc profesoarei mele de limba romani, Daniela Roxin, care m-a încurajat mereu să urmez cu deplină încredere calea scrisului.

Le mulțumesc și prietenilor mei virtuali care îmi citesc versurile.

Nu în ultimul rând, îi mulțumesc domnului Mihai Neacșu, directorul Centrului Național de Cultură a Romilor – Romano Kher, care a decis să-mi publice prezentul volum.

Nu te-am uitat, scump cititor! Căci ce ar fi Opera fără tine decât *un zid părăsit și neisprăvit*? Primește, așadar, străduința mea pământească suită *prin râpi și gropi adânci*.

